

TUSSENTIJDSE RAPPORTAGE 'STRATEGISCH PLAN GELETTERDHEID' FEBRUARI 2021

Rapport van projectleider Sara Jaminé

Aangesteld bij het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs

1 februari 2021

INHOUD

Situering Strategisch Plan Geletterdheid	2
Dit rapport.....	3
Nieuwe context	4
Stand van zaken	4
Algemene coördinatie van het Plan Geletterdheid	4
Strategisch Plan Geletterdheid in het Vlaams Parlement	4
Ambtelijke stuurgroep	5
Structureel overleg.....	6
West-Vlaams Strategisch Plan Geletterdheid	6
Duidelijke corona-communicatie	6
Opvolging acties en engagementen	7
SD1 Jongeren.....	7
SD2 Ouders.....	7
SD3 Werk.....	11
SD4 Armoede	11
SD5 Digitale geletterdheid	12
Overkoepelende acties	15
Sensibiliseren en professionaliseren rond geletterdheid	17
Communicatie Strategisch Plan Geletterdheid	17
Overleg, studiedagen en conferenties	17
Bijlage 1 – presentatie commissie Onderwijs	18
Bijlage 2 – Profiel aandachtsambtenaar geletterdheid.....	27

In Vlaanderen is **1 op 7 volwassenen laaggeletterd**. Deze mensen beschikken over onvoldoende lees-, schrijf, reken- of ICT vaardigheden om goed te functioneren en te participeren aan onze huidige maatschappij. Dit heeft een **impact** op hun zoektocht naar werk, hun functioneren op de werkvloer, hun vertrouwen in de maatschappij, hun opdracht als opvoeder,...

Geletterdheid omschrijven we als:

" de competenties om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met

1. taal,
2. cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan
3. en gebruik kunnen maken van ICT.

Geletterd zijn is belangrijk om zelfstandig te functioneren en participeren in de samenleving en nodig om zich persoonlijk te kunnen ontwikkelen en bij te kunnen leren."

Bron: Stuurgroep van het Plan Geletterdheid Verhogen, 27 februari 2013

Sinds 2005 heeft de Vlaamse Regering beslist om deze problematiek **structureel aan te pakken**. Er werd een eerste **Operationeel Plan Geletterdheid Verhogen** opgemaakt en uitgerold. Vanaf 2012 werd een nieuw **Strategisch Plan Geletterdheid Verhogen** uitgevoerd. Dit tweede Plan wist nog meer beleidsdomeinen en organisaties te verenigen.

Op 15 september 2017 keurde de Vlaamse Regering het derde **Strategisch Plan Geletterdheid** goed dat zal lopen tot 2024. Ook deze keer werd het aantal betrokken partners en beleidsdomeinen uitgebreid.

Het Plan focust op **vijf strategische doelstellingen**:

- We zorgen voor een significante toename van het aantal **jongeren** dat het secundair onderwijs verlaat met voldoende geletterdheidscompetenties, opdat zij zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijleren;
- We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de **familieomgeving** om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken;
- We versterken de geletterdheidscompetenties van **werkzoekenden en werkenden** in het kader van hun beroepsopleiding, hun traject naar werk of binnen hun tewerkstelling, om de kans op het vinden en behouden van werk te verhogen en bij te kunnen blijven met de evoluties op de arbeidsmarkt;
- We versterken geletterdheidscompetenties van **mensen in armoede**, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen;
- We zetten in op het verhogen van de **digitale geletterdheid** van jongeren en volwassenen, opdat zij meekunnen in de snel digitaliserende maatschappij.

Bij de uitrol van deze doelstellingen wordt ook steeds rekening gehouden met **zeven kritische succesfactoren**:

- structureel samenwerken en een horizontaal geletterdheidsbeleid voeren
- sensibiliseren en informeren
- inzetten op professionalisering
- helder en toegankelijk communiceren
- geletterdheid integreren en contextualiseren
- efficiënte inzet van middelen
- inzetten op onderzoek

DIT RAPPORT

Halfjaarlijks rapporteert de **projectleider** van het Strategisch Plan Geletterdheid over haar **werkzaamheden**. In het rapport wordt uitgebreid toegelicht wat de afgelopen zes maanden is gedaan en gerealiseerd in het kader van het Plan Geletterdheid.

We volgen de structuur van het Plan om deze rapportage op te bouwen.

Dit rapport volgt op de tussentijdse rapportering van juli 2020.

Er zal toelichting worden gegeven bij:

- De nieuwe context voor de projectleider
- Geletterdheid hoger op de beleidsagenda
- Ambtelijke stuurgroep
- Structureel overleg
- West-Vlaams Strategisch Plan Geletterdheid
- Duidelijke corona-communicatie
- Opvolging van acties en engagementen per strategische doelstelling
- Week van de Geletterdheid 2020-2021
- Communicatie Strategisch Plan Geletterdheid
- Overleg, studiedagen en conferenties

NIEUWE CONTEXT

Zoals in het vorige tussentijdse rapport werd aangestipt, werd door de Minister van Onderwijs en Vorming beslist zwaar te besparen op Vocvo. De **pedagogische begeleidingsdienst** moet **het sinds 1 september 2020 met 80% minder middelen** stellen. Dit heeft echter ook een **enorme impact** op de werkzaamheden van de planleider, de uitvoering van het Plan en de ondersteuning van de partners.

De afgelopen maanden kon de planleider geen beroep meer doen op de expertise en ondersteuning van de projectmedewerker geletterdheid, noch van de pedagogisch ondersteuners binnen Vocvo. Ook de partners van het Plan kunnen nu niet meer rekenen op inhoudelijke of pedagogische ondersteuning voor projecten. **De impact op de uitrol van het Plan Geletterdheid en het werk van de planleider is bijzonder groot.**

De corona-pandemie, die ons land nog steeds in zijn greep heeft, doet het besef groeien dat er veel mensen niet mee zijn. Heel wat organisaties en beleidsmakers realiseren zich dat mensen nu, meer dan ooit, zelfstandig informatie moeten verwerven en online hulp moeten zoeken. En net hier wringt het schoentje voor laaggeletterden. De nood die er ontstaat bij deze organisaties om stappen vooruit te zetten en veranderingen te beogen, staat in schril contrast met het wegvallen van mogelijke ondersteuning hiervoor door Vocvo.

Het dossier dat Vocvo opstelde in het voorjaar van 2020, waarin we **meer en transversale middelen vroegen voor de uitvoer van het Plan, werd niet beantwoord**. De Minister van Onderwijs en Vorming heeft beslist op deze vraag de eerstkomende periode niet verder in te gaan en de werking van Vocvo inhoudelijk te evalueren tegen 1 mei 2021.

STAND VAN ZAKEN

ALGEMENE COÖRDINATIE VAN HET PLAN GELETTERDHEID

STRATEGISCH PLAN GELETTERDHEID IN HET VLAAMS PARLEMENT

Op 24 september 2020 kregen de directeur van Vocvo en de planleider de kans om het **Strategisch Plan Geletterdheid toe te lichten in de commissie onderwijs van het Vlaams Parlement**.

Tijdens deze twee uur durende gedachtewisseling over het Plan Geletterdheid kregen de planleider en de directeur van Vocvo uitgebreid de tijd om het Plan Geletterdheid uit de doeken te doen. Zowel de geschiedenis, het ontstaansproces, de doelstellingen en acties, de realisaties en de knelpunten werden aan de parlementsleden gepresenteerd. (Zie bijlage 1 voor de presentatie)

Aansluitend **stelden de commissieleden heel wat vragen** over het huidige geletterdheidsbeleid en de realisaties en de toekomst van het Strategisch Plan Geletterdheid. Naar best vermogen gaven de planleider en de directie van Vocvo hierop antwoord.

Het verslag van deze commissievergadering vindt u terug bij onderstaande link:

<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1420751>

Naar aanleiding van deze gedachtewisseling werd nadien een **parlementaire vraag gesteld door Loes Vandromme** over de uitvoer van het Plan Geletterdheid. De gedetailleerde vraag en het antwoord zijn terug te vinden op: <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1631838>

AMBTELIJKE STUURGROEP

Aan het begin van het nieuwe werkjaar in september 2020, werd ook een **nieuwe stuurgroep** in het leven geroepen. Deze **ambtelijke stuurgroep** moet een antwoord bieden op de **uitdagingen waarmee het Strategisch Plan Geletterdheid kampt**:

- We zien geletterdheid meer en meer opduiken in beleidsnota's en -plannen. Ook in de uitvoer ervan zouden we graag geletterdheid en het Plan Geletterdheid meer **structureel verankerd** zien.
- Er is nood aan meer **eigenaarschap** binnen de verschillende, betrokken beleidsdomeinen.
- Door het budgetneutrale karakter van het Plan Geletterdheid is er **meer nood aan politieke druk om geletterdheid hoog op de agenda te zetten**. Dit voorkomt een stagnatie van het huidige geletterdheidsbeleid.
- De partners van het Plan hebben nood aan **meer ondersteuning en expertise** om hun engagementen te kunnen realiseren.

Om de impact van het Plan te verzekeren, is er nood aan een **sterkere samenwerking met alle bevoegde ambtenaren van de betrokken beleidsdomeinen**. Daarom werd op 29/10/'20 de aftrap gegeven aan de ambtelijke stuurgroep van het Plan Geletterdheid. In deze ambtelijke stuurgroep zetelen ambtenaren van alle betrokken beleidsdomeinen bij het Plan:

- Onderwijs en Vorming
- Werk en Sociale economie
- Welzijn – armoedebestrijding
- Cultuur, Jeugd en Media
- Kanselarij en Buitenlandse Zaken
- Agentschap Binnenlandsbestuur
- Agentschap Opgroeien
- VDAB
- Agentschappen Integratie en Inburgering

Op de **agenda** van dit overleg stond:

- een ambtelijke stuurgroep: hoe, wat, waarom?
- duurzame aandacht voor geletterdheid binnen elk beleidsdomein - aandachtsambtenaar
- hoe kunnen we beter ondersteunen en professionaliseren over geletterdheid
- elk beleidsdomein is een voorbeeld in het gebruik van klare taal en e-inclusiebeleid

Naar aanleiding van dit overleg werd een **functieprofiel** opgemaakt voor een **aandachtsambtenaar geletterdheid**. (Zie bijlage 2) Dit profiel werd aan alle beleidsdomeinen bezorgd voor interne afstemming en goedkeuring.

Daarnaast werd er een **overzicht gemaakt van de verschillende transversale plannen** die de Vlaamse Regering heeft. Er werd gezocht naar overlap tussen de verschillende acties en doelstellingen. Zo kunnen we **zien hoe deze plannen elkaar kunnen versterken en kunnen we eventuele hiaten opsporen**.

Op **28 januari** vond de tweede bijeenkomst van de stuurgroep plaats. Tijdens dit overleg werd dieper ingegaan op:

- de nieuwe situatie van het Strategisch Plan Geletterdheid
- bespreking van de functie 'aandachtsambtenaar geletterdheid': welke beleidsdomeinen kunnen dit opnemen en welke niet. En waarom.
- Ondersteuningsnoden voor de aandachtsambtenaren en de contactpersonen
- Overlopen van het overzicht van horizontale plannen

STRUCTUREEL OVERLEG

Om **goede afstemming** mogelijk te maken tussen de **kernpartners** van het Strategisch Plan Geletterdheid (departement Onderwijs en Vorming, Netwerk Basiseducatie en Vocvo) roept de projectleider geregeld het **structureel overleg** samen.

Drie keer per jaar komen de projectleider, de geletterdheidsmedewerker van het Departement Onderwijs en Vorming, de directeur van Vocvo en de afgevaardigd bestuurder van de Federatie Basiseducatie samen om de **grote, strategische lijnen te bepalen**. Ze bepalen waarop de komende periode gefocust zal worden en geven richting aan de uitvoering van het Plan.

Op **23 oktober 2020** kwam dit structureel overleg samen. Tijdens dit overleg werd er dieper ingegaan op:

- de voorbereiding van de ambtelijke stuurgroep
- de opvolging van de engagementen opgenomen door alle partner binnen het Plan
- het jaaractieplan van het Netwerk Basiseducatie

WEST-VLAAMS STRATEGISCH PLAN GELETTERDHEID

In het najaar van 2019 besliste de **provincie West-Vlaanderen** om in te zetten op de ontwikkeling van een **provinciaal Strategisch Plan Geletterdheid**. Dit Plan wil de nadruk leggen op zaken die eigen zijn aan de West-Vlaamse context en wil provinciale partners rond de tafel brengen om geletterdheid te versterken. In dit lokale Plan worden de vijf Vlaamse strategische doelstellingen overgenomen. De acties en invulling ervan zijn vorm gegeven naar provinciale noden, partners en middelen.

Op 14 oktober 2020 kwam de Stuurgroep van het West-Vlaamse Plan Geletterdheid voor de eerste keer samen. Deze bijeenkomst was de **aftrap van het Plan**. De feestelijke kick-off werd, jammer genoeg, voor een tweede maal uitgesteld omwille van de corona-pandemie.

De planleider zetelt in de **stuurgroep** van het West-Vlaamse Plan en blijft ook nauw **betrokken bij de tussentijdse stappen en realisaties**.

DUIDELIJKE CORONA-COMMUNICATIE

Vanaf het begin van de Covid-19 crisis stond het als een paal boven water dat **duidelijke communicatie over het virus, de maatregelen en beleidskeuzes essentieel** was. Vanuit de Centra voor Basiseducatie kwam al snel het signaal dat er dringend nood was aan duidelijke en laagdrempelige informatie, in het Nederlands, in beeldtaal en in andere talen voor hun doelpubliek.

Onder impuls van de projectleider sloegen **Vocvo, Wablieft, CBE Kortrijk-Roeselare en CBE Open School Antwerpen de handen in elkaar**. Daarnaast namen ze ook contact op met het Agentschap Binnenlands Bestuur dat, samen met het federaal crisiscentrum, een samenwerking had opgestart met de Agentschappen Integratie en Inburgering om de maatregelen te vertalen.

Deze samenwerking loopt nog steeds en werpt zijn vruchten af. Telkens er federaal of Vlaams maatregelen of beleidskeuzes worden gemaakt, zet Wablieft deze om naar duidelijke (beeld)taal. Het resultaat van dit werk kan iedereen vinden op: <https://www.wablieft.be/nl/corona-in-eenvoudige-taal>.

De **projectleider volgt het hertaalwerk op, geeft inhoudelijk feedback, stuurt opdrachten en producten door naar de juiste partner en neemt tweewekelijks deel aan het coördinerend overleg** met het federaal crisiscentrum, CCVO en de drie Agentschappen voor Integratie en Inburgering.

SD1 JONGEREN

VOORBEREIDEN TREFDAG MET VLIR EN VLHORA

In het voorjaar van 2020 werd beslist om, in **samenwerking met VLIR en VLHORA, een trefdag van het Plan Geletterdheid te organiseren voor lerarenopleidingen.**

Omwille van de Covid 19-maatregelen werd al twee keer beslist om de Trefdag niet te organiseren en uit te stellen naar een volgende datum. Dit voornamelijk omdat de lerarenopleidingen nu zelf ontzettend veel werk hebben om hun studenten te ondersteunen en te blijven betrekken. Hierdoor is er weinig tot geen ruimte om studiedagen mee vorm te geven en/of bij te wonen.

De studiedag zal doorgaan in het **najaar van 2021**, de specifieke datum wordt later bepaald.

SD2 OUDERS

WEBMODULE VOOR HET AGENTSCHAP OPGROEIEN

Binnen het sensibiliseringsplan nam het Agentschap Opgroeien het **engagement om een webmodule over geletterdheid te maken voor zijn personeel.**

Geïnspireerd op de webmodule die VDAB enkele jaren geleden ontwikkelde, wil het Agentschap dat het eigen personeel en personeel van partnerorganisaties **laaggeletterde ouders leert herkennen, ondersteunen en doorverwijzen.** De eigen ondersteuningsdienst van het Agentschap staat in voor de ontwikkeling en uitvoering van de webmodule. De **planleider en een educatief medewerker van de Federatie Basiseducatie zitten mee aan tafel om inhoudelijke input te geven.**

Op vrijdag 8 januari 2021 vond het eerste overleg plaats. 25 januari stond een opvolggesprek gepland. De **leermodule zal in het voorjaar van 2021 worden ontwikkeld.**

WEBINARS – TIJD VOOR GELETTERDHEID

Op 28 april stond een grote **inspiratiedag ‘Tijd voor Geletterdheid’** op de planning die kaderde binnen de **Week van de Geletterdheid 2019.** Eind maart werd beslist deze studiedag uit te stellen omwille van de covid-pandemie.

Na heel wat wikken en wegen en afstemming met alle sprekers, werd beslist de **inspiratiedag te vervangen door twee webinars.** Tijdens deze webinars inspireren en motiveren we personeel van lagere scholen en geven handige tips en tools over (digitale) geletterdheid bij ouders. Centraal staat **wat een basisschool kan doen om laaggeletterde ouders te herkennen, versterken, ondersteunen,...** zodat ze meer betrokken zijn bij de school, hun kinderen beter kunnen ondersteunen en sterker staan in hun rol als ouder.

Het eerste webinar zal doorgaan op **24 februari 2021.** Deze vindt plaats onder de titel **‘Elke ouder mee – Tijd voor Geletterdheid’.**

14u00	Inleiding <ul style="list-style-type: none"> • waarom deze studiedag • wat geven we mee 	
14u10	Mariet Schiepers – CTO	(Meer) G-kracht op school? De school als draaischijf voor geletterde leerlingen... én ouders! <p>Geletterde ouders zijn sterkere ouders. Familiegeletterdheidsprogramma's spelen hierop in door binnen de familie een geletterde omgeving te creëren. Ouders worden versterkt op het vlak van hun geletterdheidsvaardigheden waardoor ze hun kinderen beter kunnen ondersteunen op school.</p> <p>Als school vorm je de perfecte (leer)omgeving om mee gestalte te geven aan dit soort programma's. Maar hoe zorg je voor (meer) G-kracht op jouw school? Hoe maak je van jouw school een draaischijf voor geletterde leerlingen én ouders? In deze key note krijg je alvast enkele recepten!</p>
14u30	Ouderkoepels – GO! Ouders Isabelle Ceuppens	Oefenkans Nederlands voor en door ouders - <p>Wil je ouderwerking graag inzetten op meer ouderbetrokkenheid? Wil je beter communiceren met anderstalige ouders? Dat kan met de 26 methodieken en bijhorend materiaal uit de map Oefenkans Nederlands. We stellen jullie de bundel kort voor.</p>
14u45	Tijd voor Geletterdheid – Vocvo Sara Jaminé	Tijd voor geletterdheid - Beleidstool <p>We laten jullie kennismaken met de beleidstool "tijd voor geletterdheid", deze heeft als doel om op je school op een gestructureerde manier in te zetten op geletterdheid. De tool vertrekt van wat jullie in de school al doen rond dit thema en vult verder aan met mogelijke pistes om het beleid uit te breiden en gedragen te krijgen.</p> <p>https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/geletterdheid-binnen-de-familieomgeving#tijd</p>
15u00	Welkom in de Klas - Brusselleer Rein Callewaert Ine Meersman	Welkom in de klas (ouderbetrokkenheid en taalstimulering) <p>Welkom in de Klas werd opgestart binnen het scholenproject van het Centrum voor Basiseducatie Brusselleer. Ouders doen wekelijks een korte taalstimulerende activiteit in de thuistaal samen met hun kind in de kleuterklas. Daarmee verhogen we niet alleen de betrokkenheid van de ouders bij het klasgebeuren, maar ook die van de leerkrachten ten opzichte van de ouders. We vertellen jullie meer over de methodiek, de praktische aanpak en de mogelijke valkuilen.</p>
15u15	De school, mijn kind en ik - Samen met CBE ouderbetrokkenheid	De school, mijn kind en ik - Samen met CBE ouderbetrokkenheid verhogen op school

	verhogen op school - CBE Halle-Vilvoorde Ruth Martens	<p>Niet elke ouder is vertrouwd met onze Vlaamse schoolcultuur, en ook niet iedereen spreekt en begrijpt onze taal. Met de schoolprojecten van Basiseducatie willen wij hier verandering in brengen. Wekelijks brengen we anderstalige laaggeletterde ouders in de basisschool samen om hen te stimuleren in hun ouderrol, hun betrokkenheid op het schoolgebeuren te verhogen en om aan taalondersteuning te doen. Hoe we dit in de praktijk doen, vertellen we je tijdens deze workshop.</p>
--	--	--

Het tweede webinar gaat door op **3 maart 2021** onder de naam **‘Ouders en kinderen, iedereen mee op de digitale trein - Tijd voor Geletterdheid’**. We focussen hier op digitaal laaggeletterde ouders. Ze hebben vaak onvoldoende vaardigheden om hun kinderen ook online te helpen groeien en ontwikkelen. Dit zorgt er ook voor dat ze minder betrokken te zijn bij de school en niet mee zijn met alle communicatie.

14u00	Inleiding <ul style="list-style-type: none"> • waarom deze studiedag • wat geven we mee 	
14u10	Davy Nijs - digitaal mediawijs opvoeden anno 2020	<p>Digitale mediaopvoeding anno 2021</p> <p>Digitale media spelen een steeds grotere rol in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Kansen en risico's lijken hierbij hand in hand te gaan. Omgaan met digitale media dient een plaats te hebben in de opvoeding. Als ouder en opvoeder moet je inzetten op bewustmaking en begeleiding. Mediaopvoeding dient te passen bij de leeftijd en de ontwikkeling van elk kind. Soms zijn ouders en opvoeders hierin onzeker. Wat moet je hierover weten en wat zou je ouders mee kunnen geven?</p>
14u30	Medianest - Bert Pieters	<p>MediaNest - (groot)ouders ondersteunen in mediaopvoeding</p> <p>MediaNest.be is dé website over mediaopvoeding voor (goot)ouders. Op MediaNest.be vinden zij een antwoord op veelgestelde vragen over sociale media, smartphones, games, ... én tips en tricks over hoe ze die media een positieve plaats kunnen geven in eigen huis. Er is niet alleen informatie, maar ook diverse tools om het gesprek over media in het gezin aan te gaan. Maak in deze sessie kennis met onze tips en tools om ouders te ondersteunen.</p>
14u45	CBE Antwerpen - online met kwetsbare ouders	<p>Laaggeletterde ouders digitaal aan de slag</p> <p>Onze samenleving wordt in sneltempo steeds digitaler. Als ouder word je verondersteld je kinderen in deze digitale wereld te beschermen en wegwijs te maken. De ervaring leert ons echter dat dit voor een laaggeletterde ouder verre van evident is.</p> <p>Centrum Basiseducatie Antwerpen ontwikkelde daarom met steun van de Koning Boudewijnstichting een kant en klaar lessenspakket voor de leerkrachten van de oudergroepen binnen Centrum Basiseducatie (KAAP en Taalbubbels +).</p>

		<p>Het doel van dit pakket is tweeledig. Enerzijds voorzien we tools voor ouders om samen met hun kind(eren) de digitale wereld te verkennen en ze zo hierin samen een vertrouwensband te laten opbouwen. We bieden de ouders eveneens ondersteuning bij het begeleiden van het leerproces van hun kind(eren) en bij de digitale communicatie tussen school en ouder. Anderzijds maken de laaggeletterde ouders kennis met websites en apps die hen een breder beeld geven van o.a. vrijetijds mogelijkheden voor hun kinderen.</p> <p>Graag stellen we dit pakket en de ervaringen en resultaten van het project van de Koning Boudewijnstichting aan u voor.</p>
15u00	Digisaurus - Wouter De Meester	<p>Waarom mijn ouders zagen over mijn schermgebruik. <i>'Thuis hebben we veel ruzie over schermmpjes. Mijn ouders vinden al die sociale media maar dikke zever. Ik vertel liever niks aan mijn ouders over wat ik online doe, want dan zouden ze mijn schermpje zeker afnemen.'</i></p> <p>Jongeren krijgen gemiddeld rond hun 9de verjaardag hun eerste smartphone. In veel gezinnen is dit het begin van een heel lange strijd om dat schermgebruik een plaats te geven in het gezin.</p> <p>Op basis van hun vele gesprekken met ouders en kinderen geeft Digisaurus je een goed beeld over de wederzijdse bezorgdheden en biedt handvaten om op een constructieve manier met kinderen in gesprek gaan over schermmpjes.</p>
15u15	CBE Zuid-Oost-Vlaanderen - Smartschool (ea.), een kluwen voor onze laaggeletterde ouders.	<p>Smartschool (ea.), een kluwen voor onze laaggeletterde ouders.</p> <p>Heb jij ook zo'n kindje in jouw klas dat zelden in orde is? Ligt de reserve zwemzak al klaar op voorhand? Breng je zelf een paar extra themaboeken mee?</p> <p>Wat als..... het nu ligt aan mama/papa die de toegangspoort naar smartschool niet kan vinden? Niet weet hoe hij/zij dit platform moet lezen? Of gewoon niet met een agenda kan werken? Een korte voorstelling (met tips&tricks) van een smartschool-project bij de vierdewereldgroep Mensen voor Mensen.</p>

OVERLEG MET DE OUDERKOEPELS

We volgen de **engagementen van de ouderkoepels** regelmatig op. Tijdens deze **overlegmomenten brainstormen** we over mogelijke samenwerkingen om geletterdheid nog meer op de kaart te zetten binnen ouderwerkingen. Daarnaast dienen deze overlegmomenten ook om informatie en goede praktijken uit te wisselen.

Op **17 november en 15 december 2020** vond overleg plaats. We focusten ons vooral op het engagement om **duidelijke taal sterker te promoten en te ondersteunen**. Het idee om een gezamenlijke **Wablieft-workshop** te organiseren voor ouderwerkingen wordt in de loop van het voorjaar van 2021 gerealiseerd.

SD3 WERK

OVERLEG EN ACTIES MET HET DEPARTEMENT WERK EN SOCIALE ECONOMIE

Doorheen de afgelopen maanden was er geregeld telefonisch contact met het departement WSE. **Dit overleg stond steeds in het teken van digitale geletterdheid.** Door de huidige corona-pandemie wordt het voor veel beleidsdomeinen duidelijk dat er gewerkt moet worden aan de digitale toegang voor en vaardigheden van een hele groep mensen. Ook binnen het beleidsdomein WSE zal men hier sterker op gaan focussen en zal hier een beleid rond worden uitgestippeld. Hier zullen onder andere relancemiddelen voor gebruikt worden.

Er werd **beroep gedaan op de expertise en het netwerk van de planleider.**

OVERLEG EN ACTIES MET VDAB

Binnen VDAB werd **een nieuwe verantwoordelijke** aangeduid voor de opvolging van het Strategisch Plan Geletterdheid. Op 13 november zaten we een eerste keer met haar samen. Tijdens deze **eerste kennismaking** werd het Strategisch Plan Geletterdheid en zijn oorsprong kort toegelicht en gingen we verder in op de engagementen van VDAB en de uitdagingen die nog voor ons liggen.

Tijdens dit overleg werd duidelijk dat de covid-pandemie ook binnen VDAB de **focus op digitale vaardigheden** heeft doen toenemen. Zowel vanuit **interne impulsen als op vraag van het Kabinet Werk worden er heel wat initiatieven opgestart.** Ook hiervoor werd geregeld **beroep gedaan op de expertise en het netwerk** van de planleider.

Begin september werd ook de **samenwerkingsovereenkomst tussen het Netwerk Basiseducatie en VDAB** goedgekeurd en ondertekend. Dit is een grote realisatie van een gemeenschappelijk engagement van deze partners binnen het Strategisch Plan Geletterdheid.

SD4 ARMOEDE

HORIZONTAL PERMANENT ARMOEDEOVERLEG (HPO) OVER DIGITALE GELETTERDHEID

Enkele keren per jaar organiseert het departement Welzijn, afdeling armoedebestrijding, het **HPO**. Dit overleg kadert binnen de **uitvoer van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding**, waarbinnen er een link gelegd wordt met het Strategisch Plan geletterdheid.

Sinds kort wordt ervoor gekozen om de HPO's thematisch in te vullen. Het **overleg van 20 oktober 2020 stond helemaal in het teken van digitale geletterdheid.** Op de agenda van dit overleg:

- Ilse Mariën (VUB): toelichting bij de digitale inclusie barometer
- Alenka Lecompte (Mediawijs): Taskforce e-inclusie
- Katrien Heylen (CBE Open School Mechelen: samenwerking tussen CBE en 'de Lagen Drempe!')
- Karen Vos (Digipolis) en Joke Van Dyck (Stad Antwerpen): toelichting bij het project van de 'Digitaal Inclusieve Wijk'

De planleider werd van bij het begin sterk betrokken bij de organisatie van dit HPO. Op 3 en 11 september vonden er voorbereidende overlegmomenten plaats. De **planleider was verantwoordelijk voor het aandragen en contacteren van de sprekers.**

VOORBEREIDING STUDIEDAG MET DE LINK

De Link vzw nam binnen het **sensibiliseringsplan het engagement op om een studiedag te organiseren** over geletterdheid. Door de corona-pandemie en de besparingen waarmee De Link werd geconfronteerd in de zomer van 2020, werd dit even uitgesteld.

Maar op 4 december 2020 vond een eerste overleg plaats om deze studiedag inhoudelijk voor te bereiden. De studiedag zal doorgaan in het **najaar van 2021** en heeft als **doelgroep alle medewerkers en partners** van De Link vzw.

VERANKERING ONDERSTEUNEN VAN LESGEVERS

Zoals reeds in het vorige rapport werd aangegeven, zal de **opleiding 'omgaan met armoede en sociale uitsluiting' die ontwikkeld werd door Vocvo, niet meer kunnen doorgaan**. Deze opleiding kaderde nochtans binnen de engagementen van het Plan Geletterdheid. Om deze **expertise niet te laten verloren** gaan, werd de afgelopen maanden hard **gewerkt aan een website**. Deze website 'Omgaan met armoede en sociale uitsluiting in CBE' zal in de loop van februari 2021 gelanceerd worden.

Op deze site verzamelen we alle relevante informatie over armoede en de partners die kunnen ingeschakeld worden voor vorming in de Centra voor basiseducatie. Bundelen we partners, zoals De Link, het Netwerk tegen armoede, de Welzijnsschakels, Filet Divers,... We geven ook tips en methodieken mee. De **planleider** is van in het begin **betrokken geweest bij de opbouw en opmaak van deze website**.

SD5 DIGITALE GELETTERDHEID

WEEK VAN DE GELETTERDHEID 2020-2021

Zoals reeds aangekondigd in de tussentijdse rapportage van juli 2020 stond de **campagne**, die liep van **7 tot 13 september 2020**, in het teken van **e-inclusie**. Onder het motto **'Spring je mee op de digitale trein? Wij helpen je graag!'** richtten we ons naar **lokale besturen** en ondersteunden hen in het ontwikkelen van een e-inclusiebeleid. Hiervoor werkten de kernpartners (Departement Onderwijs en Vorming, Vocvo, het Netwerk Basiseducatie en Mediawijs) nauw samen met VVSG, Wetechcare en de Koning Boudewijnstichting.

**Spring je mee
op de digitale trein?
Wij helpen je graag!**

ikbenmee.be

**WEEK
VAN DE
GELETTERD
HEID**

De campagne bestond uit:

- Een **toolbox** die gestuurd werd naar elk lokaal bestuur in Vlaanderen.
In deze toolbox zat: de campagneposter, enkele vloerstickers, een mediawegwijzer e-inclusie, mediaprofielen, bouwstenen voor een e-inclusiebeleid, een digitale quick-scan, flyers van de verschillende partners,...
- Een **filmpje** over de campagne en met enkele tips, dat via sociale media werd verspreid.
- Een **webinar**.
- ...

De campagne werd uitgebreid opgepikt door de **pers**:

- Studio Brussel: http://ikbenmee.be/week-van-de-geletterdheid-in-de-pers/?fbclid=IwAR2X7Ef-s_fKod-GoMHoUGgO3DEHQbn7xAJhTbkvrFOemJamexFvDqMGdPE
- HLN: <https://www.hln.be/iHln/bijna-10-procent-van-de-belgen-gebruikte-nog-nooit-internet~a9eaba42/>
- DataNews: <https://datanews.knack.be/ict/nieuws/bijna-10-procent-van-de-belgen-gebruikte-nog-nooit-internet/article-news-1631333.html>
- Knack: <https://www.knack.be/nieuws/belgie/bijna-10-procent-van-de-belgen-gebruikte-nog-nooit-internet/article-news-1631305.html>
- Humo: <https://www.humo.be/meningen/ook-laaggeletterde-volwassenen-hebben-recht-op-onderwijs-in-coronatiiden~be7d58ee/>
- Radio2, Vlaams-Brabant: http://outpost.vrt.be/privemp3/CBE_010920072225.mp3
- Radio 2, De Inspecteur
 - http://outpost.vrt.be/privemp3/geletterdheid_070920081815.mp3
 - <https://radio2.be/de-inspecteur/niet-iedereen-is-mee-met-de-digitale-wereld-een-toetsenbord-gebruiken-is-voor-mij-erg>
- Radio 1, De Wereld van Sophie
 - <https://radio1.be/programma/de-wereld-van-sofie/radioitem/laaggeletterd-als-nieuwkomers-land/26270>
 - <https://radio1.be/programma/de-wereld-van-sofie/radioitem/je-eerste-brief-schrijven-op-je-64e/26269>
 - <https://radio1.be/programma/de-wereld-van-sofie/radioitem/wat-laaggeletterdheid-1/26271>
 - <https://radio1.be/programma/de-wereld-van-sofie/radioitem/wat-ongeletterdheid-2/26272>
 - <https://radio1.be/programma/de-wereld-van-sofie/radioitem/een-cursus-voor-digibeten/26274>
- MNM: http://outpost.vrt.be/privemp3/Fragment_Nancy_070920171259.mp3
- Radionieuws op Radio 1, Radio2, MNM en StuBru

Vanaf oktober 2020 zijn we terug van start gegaan met de voorbereiding van de campagneweek van 2021. De **Week van de Geletterdheid 2021** zal plaatsvinden van **maandag 6 september tot zondag 12 september**. De campagneweek omsluit zo de Unesco internationale Dag van de Geletterdheid, van 8 september.

Samen met de **kernpartners** van de campagne zullen we, voor het tweede jaar op rij, samenwerken met **VVSG en de Koning Boudewijnstichting**. We slaan de handen in elkaar om terug aandacht te vragen voor **e-inclusie en de moeilijkheden die laaggeletterden ondervinden om mee te zijn in de digitale wereld**. We richten ons naar lokale besturen en bieden handvaten om laaggeletterde burgers mee te krijgen op de digitale trein.

Voor de campagne gaan we ook **samenwerken met het project 'de digitaal inclusieve wijk'**. Een samenwerking tussen de steden Gent, Antwerpen en Kortrijk om op buurtniveau het e-inclusieve verschil te maken. Ze lopen buurtgericht proefprojecten, verzamelen goede praktijken, sommen tips en tricks op,... die ze bundelen in een toolbox. Deze toolbox zal tijdens de Week van de Geletterdheid gelanceerd en verspreid worden onder alle lokale besturen.

Vanuit de campagne zullen we het project versterken door:

- Een **aanvullende focus te leggen in de toolbox op geletterdheid** en rol van het volwassenenonderwijs
- De **lancering** ervan te ondersteunen
- **Filmpjes** te maken
- Nog te bepalen: de organisatie van **lokale studiedagen** voor lokale besturen, e-inclusie actoren, het volwassenenonderwijs,...

Hierover zullen we nog een meer gedetailleerde nota voorleggen aan de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming.

AMBTENAREN OVERLEG DIGITALE AGENDA'S

Op **25 november** organiseerde de planleider, samen met de e-inclusie medewerker van Mediawijs, het **ambtelijk overleg digitale agenda's**. Door de corona-pandemie werden en worden er zeer veel beleidslijnen uitgezet met betrekking tot digitalisering. Heel wat beleidsdomeinen namen acties rond **toegang tot toestellen**, willen werken aan de **digitale vaardigheden** van de burgers of willen stappen zetten in het verlenen van **internettoegang**. **Al deze plannen ontstaan vaak naast elkaar**.

De planleider en Mediawijs werden vanuit verschillende hoeken gevraagd om een rol op te nemen in de **afstemming tussen al deze plannen**. Daarnaast kwam er een grote vraag van beleidsmedewerkers naar **expertise en expertise-uitwisseling**. Om op deze nood in te spelen, werd het ambtenarenoverleg digitale agenda's in het leven geroepen.

Op 19 januari 2021 vond een eerste opvolgingsoverleg plaats.

TASKFORCE E-INCLUSIE

Sinds het begin van de corona-crisis heeft **VUB**, onder leiding van Ilse Mariën, het initiatief genomen om een **taskforce e-inclusie** in het leven te roepen. In deze taskforce zetelen heel wat organisaties die bezig zijn met **digitale dienstverlening, ondersteuning en onderzoek**. Vanaf het begin is ook de projectleider hierbij nauw betrokken.

In het prille begin heeft de taskforce antwoorden gezocht op **prangende vragen rond digitale noden, zoals toegang tot toestellen (laptop, tablet, smartphone), internet, eenvoudige handleidingen,...** Als de eerste noden beantwoord waren, heeft deze groep meteen **gefocust op duurzame verankering en verandering in de toekomst**.

Momenteel spitst de taskforce zich, binnen verschillende **werkgroepen**, toe op volgende thema's:

- Goede praktijken
- Beleidsbeïnvloeding
- Onderzoek

De planleider werkte onder andere mee aan de organisatie van een webinar, de ontwikkeling van een gids met de voornaamste e-inclusieactoren in Vlaanderen en enkele beleidsvoorbereidende documenten.

LEREND NETWERK E-INCLUSIE

In het najaar 2020 werd beslist om de **expertengroep e-inclusie**, die VVSG, Mediawijs en Vocvo al enkele jaren trekken, **om te dopen naar het 'Lerend Netwerk e-inclusie'**. Op die manier willen we sterker lokale besturen aanspreken die zelf nog geen expertise hebben, maar hierin wel graag willen leren en groeien.

Op **23 september 2020** werd een vierde webinar georganiseerd over de **cijfers en noden rond digitale vaardigheden en e-inclusie**. We gingen dieper in op:

- Barometer Digitale Inclusie (Caroline George van de Koning Boudewijnstichting)
- Noden coronacrisis (Ilse Mariën, imec SMIT VUB)
- E-inclusiebeleid Sint-Niklaas

Je vindt de link naar het webinar op <https://e-inclusie.be/webinarsinclusie>

Aansluitend op dit webinar vond het **eerste lerend netwerk van het schooljaar '20-'21** plaats. Tijdens deze digitale bijeenkomst gingen we **met alle deelnemers verder in op de noden van lokale besturen en het middenveld**. Aan de hand van deze opsomming gingen de drie partners aan de slag om te bepalen waarop het lerend netwerk de komende periode moet inzetten.

Tijdens de **tweede bijeenkomst, op 28 oktober**, gingen we in op:

- **Overzicht van e-inclusieactoren**, als antwoord op één van de noden van lokale besturen: wie zijn de partners waarop we een beroep kunnen doen?
- **Inspiratiegids om een openbare computerruimte** in te richten: ook één van de vragen van lokale besturen
- De **noden samengevat**: vraag om te prioriteren, wat behandelen we de volgende keer, nabespreking

De prioriteitenoefening die tijdens dit tweede lerend netwerk plaatsvond, bepaalde waarop we zouden inzetten. In de loop van november, december en januari werken VVSG, Mediawijs en Vocvo enkele **inhoudelijke producten** uit:

- **Herwerking van de bouwstenen** voor een e-inclusiebeleid
- Een **stellingenspel om lokale besturen te ondersteunen in de ontwikkeling van een e-inclusiebeleid**

Op **het lerend netwerk van 2 februari 2021** werden deze producten voorgesteld aan de partners. Het stellingenspel werd uitgetest en verbeterd.

OVERKOEPELENDE ACTIES

OVERLEG EN STUDIEDAG MET PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENSTEN VOLWASSENENONDERWIJS

Vocvo plande in samenwerking met de andere pedagogisch begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs, de **inspiratiedag 'Geletterd, geïntegreerd, duaal,...? Klare taal!'**. Deze studiedag richt zich op **leraren NT2, praktijkleraren, beleidsmedewerkers en coördinatoren uit Centra voor Volwassenenonderwijs**. Deze studiedag zou plaatsvinden in april 2020 maar werd, door de covid-pandemie, verschoven naar oktober. Daarnaast werd ook beslist **het programma om te zetten naar een digitaal aanbod**.

Door de besparingen op Vocvo konden de pedagogisch begeleiders het overleg over de organisatie niet verder opvolgen. Daarom nam de projectleider deze taak over. Ze **nam deel aan voorbereidend overleg, nam contact op met sprekers, regelde de inschrijvingen en zorgde voor de publicatie van de presentaties** enz. op de [website](#).

Het **programma** van deze webinar:

Inleiding Sarah Bossaert en Sara Jaminé
Keynote Joris Ghysels
Workshops ronde 1
Geïntegreerd gelijktijdig lesgeven – praktijkvoorbeeld NT2 en koken: vraag het aan de lesgevers! - Kris Van Ginderen en Laura Kerkhofs
Aandacht voor geletterdheid in de opleidingen Voeding (Horeca, Bakkerij, Slagerij) : van de klaspraktijk naar het beleid en terug - Dirk De Wilde en Richard Windels
Op weg naar geletterdheid in het TKO VOLT - Liesbet Vanhaelen i.s.m. Arnoldine Peters
Workshops ronde 2
Over het muurtje kijken! Maak kennis met een G-coach in de basiseducatie - Elise De Coene
Meer G-kracht voor de leerkracht! - Riet Vanhoutte
Geletterd deelnemen aan de les? - Geraldine Clarebout
Workshops ronde 3
Duidelijke teksten voor cursisten - Farida Barki
Een aanbod op maat: valkuilen en goede praktijken. En wat zegt de regelgeving? - Koen Muziek
Op weg naar geletterdheid in het TKO VOLT - Liesbet Vanhaelen i.s.m. Arnoldine Peters

Er namen in totaal meer dan **150 mensen deel** aan deze webinar.

Op **25 november 2020** vond er een overleg plaats tussen de projectleider en de pedagogisch begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs. Dit overleg was gericht op de **verdere invulling van de Projectgroep Geletterdheid en de realisatie van de engagementen van de pedagogisch begeleidingsdiensten in het Plan Geletterdheid.**

SENSIBILISEREN EN PROFESSIONALISEREN ROND GELETTERDHEID

COMMUNICATIE STRATEGISCH PLAN GELETTERDHEID

Maandelijks wordt een **nieuwsbrief** geletterdheid gestuurd naar alle partners en geïnteresseerden om de werkzaamheden, resultaten en achtergrondinformatie van het Plan Geletterdheid te verspreiden. Sinds twee jaar krijgt de **nieuwsbrief steeds thematisch inhoud**. Het afgelopen half jaar kwamen volgende thema's aan bod:

- September: Week van de Geletterdheid
- Oktober: Lokaal beleid over geletterdheid
- November: Leesplezier
- December/januari: Geletterdheidswensen voor het nieuwe jaar

Ook de **facebookpagina** van het Plan Geletterdheid wordt systematisch aangevuld en up-to-date gehouden. De pagina wordt gevolgd door **789 personen**.

OVERLEG, STUDIEDAGEN EN CONFERENTIES

Expertise en kennis over geletterdheid en het leren van laaggeletterde volwassenen **delen en uitbreiden** is een essentiële rol voor de projectleider van het Plan. Daarom zetelt ze in verschillende **overlegplatformen**, neemt ze deel aan **studiedagen en conferenties**, maar gaat ze ook geregeld **spreken over het thema**.

Overleg(platformen)

- Horizontaal Permanent Armoedeoverleg
- Lerend Netwerk e-inclusie
- Projectgroep Geletterdheid – pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs
- PONT 2 overleg – TaalUnie
- Team Samenwerkingen – Netwerk Basiseducatie
- West-Vlaams Strategisch Plan Geletterdheid
- Taskforce e-inclusie
- Vertaalwerk corona-maatregelen
- Cocreatiesessie, haal energie uit je factuur
- EPALE ambassadeur

Studiedagen en conferenties najaar 2020

- 14 en 15 september: Conferentie Financiële Geletterdheid – KULeuven
- 25 september: webinar meertalige communicatie en doelgroepen – Agentschap Integratie en Inburgering
- 6 en 7 oktober: EPALE conferentie
- 26 november: webinar lire et écrire

Presentaties najaar 2020

- 22 september: toelichting op de mediacoach-opleiding voor VDAB-personeel in Gent
- 21 oktober: Geletterd, dual, integraal? Klare taal!
- 4 februari: Taaldag CNO

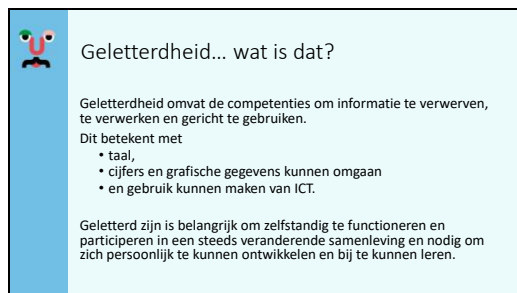
Dia 1

Dia 2

Dia 3

Dia 4

EEN DERDE PLAN
waarom en voor wie?

Werken aan Geletterdheid?
Daar teken ik voor!

Dia 5

 Nog steeds een **urgent probleem**

- **1 op 7 volwassenen** in Vlaanderen is laaggeletterd
- Structureel verankeren
- Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid

Dia 6

 IEDEREEN met geletterdheidsnoden

- 1 op 7 onder niveau 2 (PIAAC)
- En de mensen op niveau 2 (PIAAC)
- Ongeacht
 - (moeder)taal
 - sociale achtergrond
 - leeftijd

Dia 7

ZEVEN FACTOREN
voor succesvol werken

Werken aan Geletterdheid? Daar teken ik voor!

Dia 8

 1. Door structureel samen te werken en een horizontaal geletterdheidsbeleid te voeren

2. Door te sensibiliseren en informeren

3. Door in te zetten op professionalisering

4. Door helder en toegankelijk te communiceren

5. Door geletterdheid te integreren en contextualiseren

6. Door efficiënte inzet van middelen

7. Door in te zetten op onderzoek

Dia 9

VIJF DOELEN en 10 ACTIES
waar we samen voor gaan

Werken aan Geletterdheid? Daar teken ik voor!

Dia 10

Strategische doelstelling 1

We zorgen voor een significante toename van het aantal **jongeren** dat het secundair onderwijs verlaat met voldoende geletterheidscompetenties, opdat zij zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijleren

Dia 11

- IALS 5% → PIAAC 9%
- Eindtermen 'Basisgeletterdheid'
- Aandacht bij de pedagogisch ondersteuningsdiensten en lerarenopleidingen

Dia 12

Strategische doelstelling 2

We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de **familieomgeving** om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken

Dia 13

- 11% van ouders met kinderen jonger dan 13jaar (PIAAC)
- Als men ouder wordt of kinderen beginnen naar school te gaan, is er een grote bereidwilligheid om te leren

- Samenwerkingen met scholen
- Samenwerkingen met ouderwerkingen (Huizen van het Kind, e.a.)

Dia 14

Strategische doelstelling 3

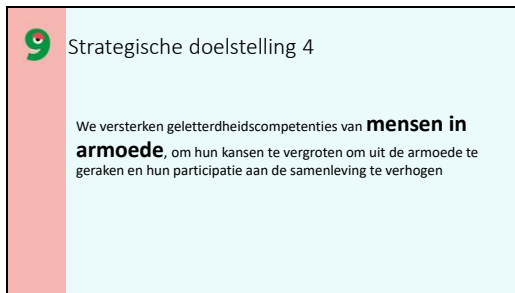
We versterken de geletterdheidscompetenties van **werkzoekenden en werkenden** in het kader van hun beroepsopleiding, hun traject naar werk of binnen hun tewerkstelling, om de kans op het vinden en behouden van werk te verhogen en bij te blijven met de evoluties op de arbeidsmarkt

Dia 15

- 12% van de mensen actief op de arbeidsmarkt
- 40% van de mensen die niet aan het werk is (PIAAC)

- Aandacht voor geletterdheid in traject naar werk door VDAB
- Samenwerkingen met sectoren

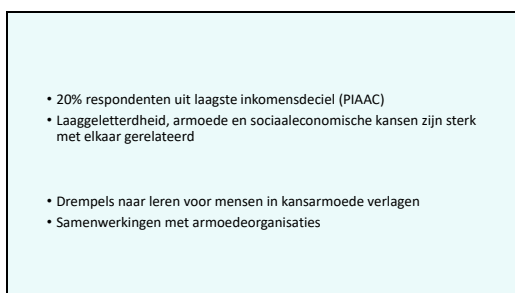
Dia 16

A slide with a light blue background and a vertical red bar on the left. The red bar contains a white number '9' with a small green circle above it. The text is in black.

9 Strategische doelstelling 4

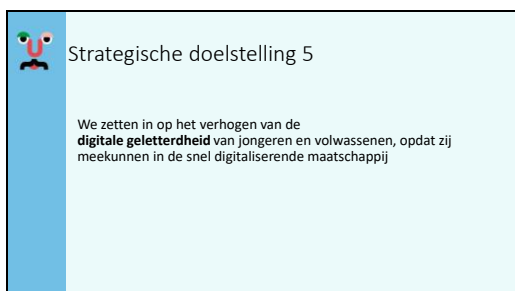
We versterken geletterheidscompetenties van **mensen in armoede**, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen

Dia 17

A slide with a light blue background and a black border. It contains a bulleted list of three items.

- 20% respondenten uit laagste inkomensdeciël (PIAAC)
- Laageletterdheid, armoede en sociaaleconomische kansen zijn sterk met elkaar gerelateerd
- Drempels naar leren voor mensen in kansarmoede verlagen
- Samenwerkingen met armoedeorganisaties

Dia 18

A slide with a light blue background and a vertical blue bar on the left. The blue bar contains a small cartoon character with large eyes and a red mouth. The text is in black.

 Strategische doelstelling 5

We zetten in op het verhogen van de **digitale geletterdheid** van jongeren en volwassenen, opdat zij meekunnen in de snel digitaliserende maatschappij

Dia 19

- 19% probleemoplossendvermogen in een technologierijke omgeving (PIAAC)
- 4 op 10 risico op digitale uitsluiting (KBS)

- Aandacht voor e-inclusie
- Mediaccoach opleiding

Dia 20

Actie 8

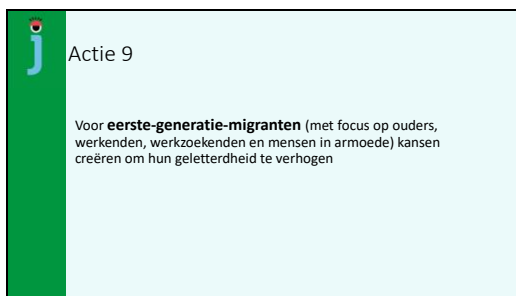
Voor cursisten (met focus op jongeren, ouders, werkenden, werkzoekenden en mensen in armoede) in het (secundair) **volwassenenonderwijs** kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen

Dia 21

- >25% middenlaageletterd: extreem kwetsbaar op arbeidsmarkt

- Aandacht voor geletterdheid in de Centra voor Volwassenenonderwijs
- Doorstroom tussen Centra voor Basiseducatie en Centra voor Volwassenenonderwijs
- Aandacht bij de lerarenopleidingen

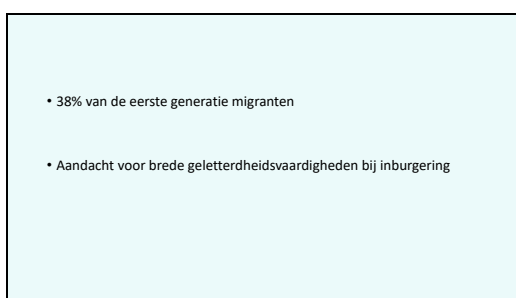
Dia 22

j Actie 9

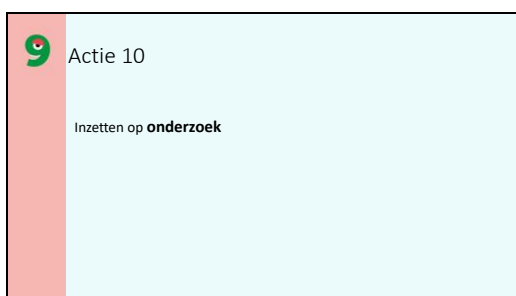
Voor **eerste-generatie-migranten** (met focus op ouders, werkenden, werkzoekenden en mensen in armoede) kansen creëren om hun geletterdheid te verhogen

Dia 23

- 38% van de eerste generatie migranten
- Aandacht voor brede geletterdheidsvaardigheden bij inburgering

Dia 24

9 Actie 10

Inzetten op **onderzoek**

Dia 25

- Meten is weten
- 2024 => 2025 nieuwe PIAAC cijfers - UGent

Dia 26

Opvolging
van het Strategisch Plan
Geletterdheid

Werken aan
Geletterdheid?
Daar teken ik voor!

Vocvo

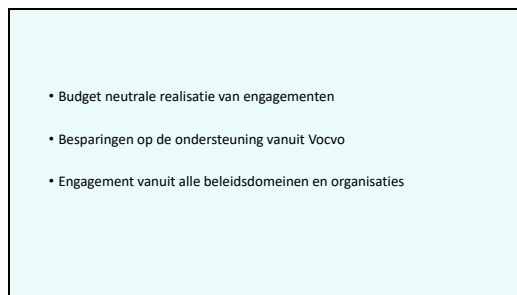
Dia 27

- Monitoring van het Plan
 - [Nulmeting in 2019](#)
 - Tussentijdse meting in 2021
 - Eind evaluatie 2024
- [Halfjaarlijks rapport door de planleider](#)

Dia 28

Dia 29

BIJLAGE 2 – PROFIEL AANDACHTSAMBTEenaar GELETTERDHEID

Context

Sinds 2005 pakt de Vlaamse Regering de problematiek van laaggeletterdheid duurzaam aan via een Strategisch Plan Geletterdheid.

In september 2017 werd het derde Plan goedgekeurd. Een plan waarin nog meer partners en beleidsdomeinen betrokken zijn. In de beslissing van de Vlaamse Regering beloofde alle ministers hun schouders onder het Plan te zetten:

....

3° elk lid van de Vlaamse Regering te gelasten de in dit plan opgenomen doelstellingen binnen hun bevoegdheden te ondersteunen en mee uit te voeren.

(Beslissing Vlaamse Regering, 15 september 2017)

We ondervinden wel nog ernstige uitdagingen in de uitvoer ervan.

- We zien geletterdheid meer en meer opduiken in beleidsnota's en -plannen. Ook in de uitvoer ervan zouden we graag geletterdheid en het Plan Geletterdheid meer structureel verankerd zien.
- Er is nood aan meer eigenaarschap binnen de verschillende, betrokken beleidsdomeinen.
- Door het budget neutrale karakter van het Plan Geletterdheid is er meer nood aan politieke druk om geletterdheid hoog op de agenda te zetten. Dit voorkomt een stagnatie van het huidige geletterdheidsbeleid.
- De partners van het Plan hebben nood aan meer ondersteuning en expertise om hun engagementen te kunnen realiseren.

Doel

Om deze uitdagingen structureel aan te pakken vragen we elk betrokken beleidsdomein een aandachtsambtenaar geletterdheid aan te stellen. Deze aandachtsambtenaren roepen we enkele keren per jaar samen om af te stemmen, uit te wisselen en stappen vooruit te zetten.

Dit doen we met het oogpunt:

- Duurzame verankering van het geletterdheidsbeleid te realiseren.
- Meer politieke aandacht en engagement voor het Strategisch Plan Geletterdheid te verkrijgen.

Functieomschrijving

Een aandachtsambtenaar geletterdheid, binnen haar/zijn beleidsdomein:

Kennis

- heeft kennis en expertise over geletterdheid, of weet waar deze te vinden is
- heeft een zicht op de goede geletterdheidspraktijken, -methodieken,... die bestaan
- is mede-verantwoordelijk voor projecten en de opvolging ervan

Beleid

- streeft naar een structurele en integrale aanpak van laaggeletterdheid op lange termijn
- screent het beleid op aandacht voor laaggeletterden
- oefent druk uit op het politieke niveau en wegen op het beleid om aandacht voor geletterdheid structureel te verankeren

Netwerk

- is het aanspreekpunt voor collega's en partners
- spoort organisaties onder hun beleidsdomein aan aandacht te hebben voor geletterdheid
- betreft relevante actoren
- vormt een netwerk binnen de ambtelijke stuurgroep
- sensibiliseert rond geletterdheid om een groter bewustzijn creëren

Ondersteuning

- doet beroep op de planleider om hiervoor ondersteuning te krijgen